

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 3701/2023
26.06.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Јелене Ивановић, председника већа, Жељка Шкорића и Марине Милановић, чланова већа, у правној ствари тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Владимир Младеновић, адвокат из ..., против туженог Националног савета ромске националне мањине Републике Србије, Београд, чији је пуномоћник Милош Срећковић, адвокат из, ради исплате, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 4358/22 од 05.05.2023. године, у седници одржаној 26.06.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 4358/22 од 05.05.2023. године.

ОДБИЈА СЕ захтев тужиоца за накнаду трошкова ревизијског поступка.

Образложење

Пресудом Основног суда у Прокупљу П1 182/18 од 16.05.2022. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев тужиоца, па је утврђено да је тужилац био у фактичком радном односу код туженог, у периоду од 01.02.2015. године до 10.07.2017. године, на основу усмено закљученог уговора о раду за наведени период. Ставом другим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу на име фактичког рада исплати на име неисплаћених зарада, за месеце, јун, јул, август, септембар, октобар, новембар и децембар 2016. године, јануар, фебруар, март, април, мај и јун 2017. године, укупан износ од 536.920,00 динара са законском затезном каматом на појединачно опредељене новчане износе почев од означених датума доспелости па до коначне исплате, као у овом ставу изреке. Ставом трећим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 197.250,00 динара, у року од осам дана од дана пријема писменог отправака пресуде.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж1 4358/22 од 05.05.2023. године, ставом првим изреке, преиначена је пресуда Основног суда у Прокупљу П1 182/18 од 16.05.2022. године, тако што је одбијен као неоснован тужбени захтев тужиоца да се утврди да је тужилац био у фактичком радном односу код туженог, у периоду од 01.02.2015. године до 10.07.2017. године, а на основу усмено закљученог уговора о раду за наведени период и да се обавезе тужени да тужиоцу на име неисплаћених

зарада за месеце фебруар, март, април, јун, јул, август, септембар, октобар, новембар, децембар 2016. године, јануар, фебруар, март, април, мај и јун 2017. године, исплати укупан новчани износ од 536.920,00 динара (грешком наведено: „01.02.2015.године до 10.07.2017.“), са законском затезном каматом на појединачно одређене новчане износе почев од означених датума доспелости па до коначне исплате, као и да се обавезе тужени да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 197.250,00 динара. Ставом другим изреке, обавезан је тужилац да туженом на име трошкова парничног поступка исплати износ од 79.500,00 динара, у року од осам дана од дана пријема писменог отправака пресуде.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилац је изјавио ревизију, због погрешне примене материјалног права и погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања.

Врховни суд је испитао побијану пресуду у смислу члана 408. у вези члана 403. став 2. тачка 2) Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, број 72/11, 55/14, 87/18, 18/20 и 10/23 – други закон), па је нашао да ревизија тужиоца није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2.) ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, Одлуком о формирању Окружних канцеларија савета од 07.12.2014. године, формирана је у Прокупљу 27.12.2014. године Окружна канцеларија Националног савета ромске националне мањине Србије. Наведена канцеларија је уписана у регистар Националних савета, а као овлашћено лице је уписан ББ. За председника канцеларије је именован ВВ. Просторије канцеларије су се налазиле у локалу у власништву ГГ из Прокупља, а уговор о закупу просторија закључен је између именованог власника тих просторија и ДД. ВВ је функцију председника Окружне канцеларије обављао почев од именовања 2014. године до фебруара 2016. године, када се разболео, а затим и преминуо. За обављени рад пок. ВВ није примао никакву накнаду, нити су му уплаћивани доприноси за пензијско и инвалидско осигурање, пошто је био пензионер. Након њега, функцију председника Националног савета ромске националне мањине РС у Прокупљу је обављао ДД, а затим ЂЂ. Тужилац је син покојног ВВ, а у време оснивања канцеларије је био запослен у општини Прокупље као координатор за ромска питања. У извештајима о раду канцеларије, које је пок. ВВ периодично подносио туженом, на уопштен начин су навођене активности канцеларије, а након његове смрти нису састављани, нити слати извештаји о раду канцеларије и није коришћен печат. Канцеларија је била затворена, а кључ се налазио код тужиоца. Током поступка тужилац је тврдио да је почев од 01.02.2015. године радио код туженог у просторијама Окружне канцеларије у Прокупљу, заједно са ЕЕ и ВВ, као и да му је ДД обећао закључење уговора о раду и исплату минималне зараде. Уговор о раду није закључен са тужиоцем, ни са ЕЕ, нити им је исплаћивана зарада, осим једнократног износа од 15.000,00 динара ЕЕ. Тужилац је боравио у просторијама канцеларије и био је присутан приликом иселења из тог простора. У више наврата је, и писаним захтевима, заједно са ЕЕ тражио исплату зараде, али им зарада није исплаћена.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, правилно је другостепени суд закључио да тужилац у утуженом периоду није био у радном односу код туженог, из ког разлога не постоји ни обавеза туженог да за наведени период исплати тужиоцу неисплаћене зараде.

Наиме, одредбом члана 32. став 1. Закона о раду („Службени гласник РС“, број 24/2005 ... 75/2014) прописано је да се уговор о раду закључује пре ступања запосленог

на рад, у писменом облику, а ставом 2. истог члана да ако послодавац са запосленим не закључи уговор у складу са ставом 1. овог члана, сматра се да је запослени засновао радни однос на неодређено време даном ступања на рад.

У конкретном случају, и према оцени Врховног суда, нису испуњени услови за примену одредбе члана 32. став 2. Закона о раду, која се тиче ситуације у којој се послодавац и запослени понашају као да је радник ступио на рад, када се на основу фикције постојања радног односа омогућава да радни однос настане и без закључења уговора о раду у писаној форми. Наиме, да би рад без закљученог уговора о раду довео до заснивања радног односа на неодређено време потребно је да буду испуњени услови који би довели до примене правне фикције о постојању радног односа. Успостављени однос између тужиоца и туженог у конкретном случају не испуњава ове услове, с обзиром да између тужиоца и туженог није постојао ни усмени договор којим би био одређен новчани износ основне зараде, као ни елементи за утврђење радног учинка, накнаде зараде, увећане зараде и других примања запослених, радно време, време трајања дневног или недељеног радног времена, нити је на страни туженог постојала сагласност за успостављање радног односа на неодређено време. Следом тога, као и да је терет доказивања чињеница и околности везаних за постојање радног односа и непрекидног рада тужиоца у утуженом периоду био на тужиоцу, како то правилно закључује другостепени суд, а да тужилац није доказао да је у том периоду радио код туженог, односно није доказао које конкретно послове је обављао (са којим описом послова), при чему у утуженом периоду нису састављани ни слати извештаји о раду канцеларије, нити је коришћен печат, а канцеларија је била затворена, то нису били испуњени услови за примену правне фикције из члана 32. став 2. Закона о раду. Последично, тужени нема обавезу да исплати тужиоцу неисплаћене зараде за утужени период.

Са изнетих разлога, на основу члана 414. став 1. ЗПП, одлучено је као у ставу првом изреке.

Одлука о трошковима поступка из става другог изреке, донета је применом одредаба члана 153. и члана 154. став 1. ЗПП, имајући у виду неуспех ревидента у овом поступку.

**Председник већа – судија
Јелена Ивановић,с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић